

[1607]

TÜRKİYE ARAZI ÖRTÜSÜ SINIFLANDIRMA PROJESİ

Murat Çalışkan¹, Kamile Kalaycı², Çiğdem İnan³

Orman ve Su İşleri Bakanlığı

CORINE (arazi örtüsü) Projesi; Avrupa Birliği Copernicus, Avrupa Yeryüzü Gözlem Programı kapsamındaki (The European Earth Observation Programme) arazi yönetimi projelerinden biridir. Proje, yaklaşık 5,8 km²' lik alanda, Türkiye'nin de içinde bulunduğu 39 ülkede gerçekleştirilmektedir.

CORINE, çevre ile ilgili öncelikli konularda (hava, su, toprak, arazi örtüsü, kıyı erozyonu, biyotoplar) Avrupa Birliği için bilgi toplamayı amaçlayan 1985 yılında başlatılmış bir programdır. 1994 yılından itibaren Avrupa Çevre Ajansı - AÇA (European Environment Agency - EEA) CORINE Projesini kendi programına dâhil etmiştir. AÇA, tüm Avrupa'da çevre ile ilgili tarafsız, zamanında ve hedeflenen bilgiyi toplamakla yükümlüdür.

CORINE Arazi Örtüsü Sınıflandırması çalışmaları 1985 yılında Portekiz'de başlatılmış, 1985-1990 yılları arasında tüm Avrupa Birliği üye ülkelerinde çalışmalar yürütülmüştür. Avrupa Konseyi tarafından Avrupa Çevre Ajansı (EEA) ve Avrupa Çevre Bilgi ve Gözlem Ağı'nın (EIONET) kurulması ile Corine veritabanlarının ve bunların güncellenmesinin sorumluluğu Avrupa Çevre Ajansı'na verilmiştir.

Temel amaç; Avrupa Çevre Ajansı'nın belirlediği kriterler ve sınıflandırma sistemi doğrultusunda AÇA'ya üye tüm ülkelerde, **arazideki çevresel değişimlerin belirlenmesi, doğal kaynakların rasyonel biçimde yönetilmesi ve çevre ile ilgili politikaların oluşturulması amaçlarına yönelik, aynı temel verilerin yönetilmesi ve standart bir veritabanının oluşturulmasıdır.**

AÇA kriterleri ve sınıflama birimlerine göre(44 sınıf) uydu görüntüleri üzerinden arazinin izlenmesine yönelik arazi örtüsü/ arazi kullanımındaki değişiklikler uzaktan algılama ve coğrafi bilgi sistemleri yardımıyla tespit edilmektedir. Bugüne kadar ülkemizde AB ülkeleri ile eşzamanlı olarak 1990, 2000, 2006 ve 2012 yılı arazi kullanım haritaları ile bu yıllar arasında arazi örtüsünde meydana gelen değişimleri içeren arazi örtüsü veritabanları oluşturulmuştur.

Kullanım alanları:

Çevre ve Güvenlik için Küresel İzleme (GMES- *Global Monitoring for Environment and Security*) programı kapsamında çevrenin izlenmesine yönelik arazi değişimlerinin belirlenmesi

Orman alanları tahribatının izlenmesi

Ürün tahminlerinin yapılması

Erozyon kontrol, orman yangınları ve çölleşme ile mücadele çalışmaları

Natura 2000 Projesi

Sulak alan değişimlerinin izlenmesi

Havza Eylem Planları'nın hazırlanması

Çevre Düzeni Planları'nın hazırlanması

Kent Atlası oluşturulması

INSPIRE Direktifi'nin uyumlaştırılması süreci

Projede kullanılan temel veriler; SPOT ve IRS uydu görüntüleri, bir önceki CORINE projesine ait veritabanı, yardımcı veriler; topoğrafik raster haritaları, DSİ sulama haritaları, orman(meşçere) haritaları, toprak haritaları vb.dir.

Söz konusu verilere ve proje hakkında bilgilere <http://corine.ormansu.gov.tr/corine> adresinden ulaşılabilir.